ΕΣΤΙΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩι 1876

Βραβευθὲν ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις Συλλόγου πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν, ἀξιωθὲν ἀργυροῦ μεταλλίου ἐν τῇ Ἐκθέσει τῆς Δ' Ὀλυμπιάδος καὶ χαλκοῦ ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει τοῦ 1889.

Τιμὴ συνδρομῆς ἐτησίας καὶ προπληρωτέας: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 8 διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 10. — Τιμὴ φύλλου: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 0,20 διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 0,20.

Διὰ καταχωρήσεις ἀγγελιῶν ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι κτλ. γίνονται ἰδιαίτεραι συμφωνίαι. — Γραφεῖον: ὁδὸς Νομισματοκοπείου ἀριθ. 7 παρὰ τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας.

1895. Ἐν Ἀθήναις, 4 Ἰουνίου. Ἀριθ. 23.

ΦΕΙΔΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Τὰ τραγούδια μου σὰν φείδια
σὲ πληγώνουν, Μαργαρώ,
μὰ τὰ 'κλώσσησες ἡ ἴδια
'ς τὴν καρδιά μου ἀπὸ καιρό.

Κι' ἂν μ' ἀκοῦς καὶ σὲ πικραίνῃ
ἀπ' ἐδῶ κι' ὡς ἐκειδά, —
ἡ καρδιὰ ἡ φειδιασμένη
ὅλο φείδια τραγουδᾷ.

Μόνη 'σκάλισες κ' εὑρῆκες
τὰ κρυμμένα της κλειδιά,
μόνη ἄνοιξες κ' ἐμβῆκες
'ς τὴν παρθένα μου καρδιά.

Μ' ἀπιστία μαύρου Ἀράπη,
σ' ἅγιο βῆμα διαλεχτὸ
ἔβαλες γιὰ τὴν Ἀγάπη
θεομπαίχτη «εὔλογητό»!

Καὶ μέσ' 'ς τ' ἅγιο ποτηράκι
μὲ προδοτικὰ φιλιὰ
ἔβαλες πικρὸ φαρμάκι
κ' ἔχτισες φειδιοῦ φωλιά.

Σκιάχθηκαν, πᾶν τ' ἀγγελούδια,
ποῦ ἐψάλλαν 'ς τὸ ἱερό,
κ' ἐπροβάλαν τὰ τραγούδια
ποῦ σὲ μοιάζουν, Μαργαρώ.

Τώρα μὴν τ' ἀπαγορεύεις
νὰ γυρνοῦν μέσ' 'ς τὰ στενά·
Πρᾶγμ' ἀδύνατο γυρεύεις —
εἶνε φείδια ζωντανά.

Κι' ἂν τὸ νοῦ μου στήσω βάρδια
'ς τὴν καρδιὰ νὰ τὰ φυλᾷ,
μοῦ τρυποῦν τὰ φυλλοκάρδια,
καὶ σκορπιοῦνται πιὸ τρελλά.

Ο ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΣ

Στὰ κοράλινά σου χείλη
τ' ὄνομά μου μιὰ φορὰ
τὸ διαβάζαν ὅλοι οἱ φίλοι
καὶ τὸ εἶχες μιὰ χαρά.

Καὶ στὰ ὄνειρά σου ἀκόμα,
ὅταν ἤμεθα παιδιά,
τὄνομά μου εἶχες στὸ στόμα
καὶ ἐμένα στὴν καρδιά.

Τόρα ἂν πᾶ νὰ μ' ἀναφέρῃ
ἀπ' τὶς φίλες μας καμμιά,
ποιὸς μὲ εἶδε, ποιὸς μὲ ξέρει,
γιὰ νὰ μ' ἔχῃς γνωριμιά!

Τόρα ὡς κ' ἐμπρὸς στὸν ἅγιο
τοῦ Θεοῦ ξαγορευτὴ
τ' ἀπαρνιέσαι μὲ κουράγιο
πῶς μὲ εἶχες ἐραστή.

Ὅμως ὅσο περιγέλιο
κι' ἂν τοῦ κάμῃς τοῦ Παππᾶ
Δὲν θὰ σβύσῃς τὸ Εὐαγγέλιο
τῆς καρδιᾶς ποῦ σ' ἀγαπᾷ.

Σὺ μὲ τῶμαθες — θυμᾶσαι —
Πῶς τὰ δίδουν τὰ φιλιά,
Πῶς κοιμοῦνται — ἀνάθεμά σε —
ταῖρι ταῖρι τὰ πουλιά.

Κι' ἂν ἐγνώριζα ἀπ' τὸ χέρι
πῶς θὰ μοῦβγῃς μιὰ φορά,
θἄβαζα σκληρὸ μαχαῖρι
νὰ σοῦ κόψω τὰ φτερά.

Καὶ θὰ τὄχα κηρυγμένο
στὸν καθένα κυνηγό:
τὸ πουλὶ τὸ βαρεμένο
τὸ κατάφερα ἐγώ.

(*Ἐξ ἀνεκδότου συλλογῆς*).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΙΖΥΗΝΟΣ

23 Μαΐου

Η Ἔκθεσις τῆς ἀγωνοδίκου ἐπιτροπῆς τοῦ Ρετσιναίου, ἡ ἀναγνωσθεῖσα σήμερον ἐν Πειραιεῖ, ἦτο μὲν πράγματι «συνοπτικωτάτη» ἀλλ' ὄχι καὶ «δικαιολογία» τῆς ἀποφάσεως τῶν κριτῶν. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἔμεινε δι' ἡμᾶς,—καὶ δι' ὅλους τοὺς ἄλλους ἀνεξαιρέτως, ὑποθέτομεν,—αὐθαίρετος καὶ ἀδικαιολόγητος. Πρὸς τοὺς περισσοτέρους τῶν κριτῶν, ἢ μᾶλλον πρὸς πάντας, μᾶς συνδέει αἴσθημα ἐκτιμήσεως καὶ φιλίας· ἀλλ' αὐτὸ δὲν θά μας ἐμποδίσῃ νὰ εἴπωμεν ὅπως πάντοτε εἰλικρινῶς καὶ ἀπροκαλύπτως τὰς ἐντυπώσεις μας, ἐκ τῆς σημερινῆς ἐν τῷ πειραϊκῷ Θεάτρῳ τελετῆς.

Ἐκ τῶν ὑποβληθέντων εἴκοσι δραματικῶν ἔργων, τρία ἐθεώρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ ὡς τὰ ἄριστα: Ρήναν τὴν Καρπενησιώτισαν τοῦ κ. Γ. Ἀσπρέα (ποιητοῦ, τὸ πρῶτον ἤδη ἀναφαινομένου), τὴν Πατρίδα τοῦ κ. Ι. Νικολάρα (ἀγνώστου μέχρι τοῦδε καὶ τούτου ὡς δραματικοῦ) καὶ τὸ Παιδομάζωμα τοῦ κ. Δ. Γρ. Καμπούρογλου. Ἡ δάφνη ὁλόκληρος — ἐκτὸς ὀλίγων φύλλων, τὰ ὁποῖα ἀπέκοψαν εἰς ἀνάμνησιν οἱ φίλοι, — ἀπενεμήθη εἰς τὸν ποιητὴν τοῦ τελευταίου· ἀλλὰ τὸ χιλιόδραχμον βραβεῖον διενεμήθη, ἔλαβον δ' ἐξ αὐτοῦ πεντακοσίας δραχμὰς ὁ κ. Καμπούρογλους καὶ ἀνὰ διακοσίας πεντήκοντα «ἐν εἴδει ἐνθαρρύνσεως» οἱ κ.κ. Ἀσπρέας καὶ Νικολάρας. Τοιαῦτα ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῶν κριτῶν—διὰ νὰ εἴμεθα τυπικοί, διότι ἡμεῖς ἔχομεν καὶ ἄλλους λόγους νὰ τὸ γνωρίζωμεν—φαίνεται ὅτι τὰ τρία δράματα δὲν ἠμιλλῶντο πρὸς ἄλληλα καὶ ὅτι ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἀληθῶς ἀρίστου ἠδύνατο νὰ γίνῃ καὶ μὲ κλειστοὺς ὀφθαλμούς. Ἡ κριτικὴ ἀνάλυσις τῆς Ρήνας καὶ τῆς Πατρίδος δὲν ἦτο παρὰ συνεχὴς ἀποκάλυψις ἐλαττωμάτων χονδροειδῶν· ἂν δὲ αὐτὰ τὰ δύο δράματα, ὡς δὲν ἀμφιβάλλομεν, ἔτυχε νὰ εἶνε τὰ μόνα ἄξια λόγου ἐκ τῶν ὅλως ἀναξίων, πρὸς τὸ Παιδομάζωμα ὅμως τὸ ὡραῖον, τὸ σύμμετρον καὶ εὐσυνειδήτως μελετημένον ἔργον τοῦ δοκίμου συγγραφέως τῆς Νεράϊδας, οὔτε πόρρωθεν θὰ ἠδύναντο νὰ ὑποστῶσι τὴν σύγκρισιν. Τοῦτο ἐξάγεται τόσον καθαρὰ ἐκ τῆς ἐκθέσεως, ὥστε δικαίως ἡ πρωτοφανὴς διασπορὰ τῶν χρημάτων ἐξέπληξε τοὺς ἀκροατάς. Οὐδεὶς ὑπῆρχε λόγος ἐνθαρρύνσεως τῶν δύο ἐκείνων ποιητῶν εἰς βαρος τοῦ στεφανωθέντος, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ ἄθλον δικαιωματικῶς ἀνῆκεν ἄθικτον. Πολλάκις μέχρι τοῦδε μετὰ τῆς δάφνης διενεμήθη καὶ τὸ ἄθλον μεταξὺ δύο ἔργων διαμφισβητούντων τὰ πρωτεῖα τόσῳ στενῶς, ὥστε νὰ μὴ γνωρίζουν οἱ κριταὶ ποῖον ἐκ τῶν δύο ἄνευ ἀδικίας νὰ προτιμήσουν. Ἡ διανομὴ ἡ ἀναπόφευκτος καὶ τότε κάμνει κακὴν ἐντύπωσιν, ἀφ' οὗ ὑπάρχουν πολλοὶ φρονοῦντες, ὅτι δύο ἔργα ἐντελῶς ἴσης ἀξίας εἶνε ἀδύνατον νὰ εὑρεθοῦν καὶ ὅτι μετὰ προσεκτικωτέραν ἐξέτασιν, καὶ ἐπὶ τέλους κατὰ πλειοψηφίαν, εἶνε πάντοτε ἐφικτὴ ἡ εὕρεσις τοῦ καλλιτέρου. Φανταστῆτε τόρα πόσων δικαίων σχολίων παραίτιος ἐγένετο ἡ ὑπὸ ὅρους ὁλοῷδιόλου διαφορετικοὺς ἀπόφασις τῶν κριτῶν. Ἤκουσα κάποιον, ὁ ὁποῖος ἔλεγεν ὅτι, ἀφ' οὗ ἅπαξ τὸ βραβεῖον δὲν ἐδόθη ὁλόκληρον εἰς τὸν δικαιούμενον νὰ το λάβῃ, θὰ ἦτο πολὺ δικαιότερον καὶ ἱκανοποιητικώτερον ἂν κατενέμετο ἀναλόγως μεταξὺ ὅλων τῶν ποιητῶν, μηδ' αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ τῆς Ἀρσινόης ἐξαιρουμένου, ὅστις θὰ ἐλάμβανε μόνον ἓν πεντόφραγκον. Ἀλλ' ἂν ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τὰς ἀστειότητας, εἰς μεγάλην ἀμηχανίαν θὰ εὑρεθῶμεν θέλοντες νὰ ἐπεξηγήσωμεν σοβαρῶς τὴν διαγωγὴν τῶν κριτῶν. Τί τοὺς ἠνάγκασεν ἀρά γε νὰ διανείμωσι κατὰ τοιοῦτον τρόπον τὰ χρήματα; Μήπως τοιαύτη ἦτο ἡ ἀπαίτησις τοῦ ἀγωνοθέτου; Καὶ ὅμως οὔτε αὐτὸς θὰ εἶχέ πλέον τὸ δικαίωμα νὰ διαθέσῃ τὰ χίλια ἀφράγκα του, ἀφ' οὗ ἅπαξ τὰ ὥρισε διὰ τὸν ποιητὴν τοῦ ἀρίστου δράματος.

Μεθ' ὅλα ταῦτα, — διότι ἐπὶ τέλους οὐ περὶ χρημάτων ἀλλὰ περὶ δάφνης ὁ ἀγών, —ἡ βράβευσις τοῦ κ. Δ. Καμπούρογλου, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἐνεποίησε γενικῶς τὴν ἀρίστην ἐντύπωσιν. Ἐθεωρήθη τόσον δικαία καὶ ἁρμόζουσα ἡ πανηγυρικὴ καὶ ἐπίσημος αὕτη ἐκδήλωσις πρὸς τὸν ποιητήν, ὁ ὁποῖος ἤδη διὰ τῆς «Νεράϊδας» εἶχε κατακτήσει καὶ τῶν ὀλίγων καὶ τῶν πολλῶν τὴν ἐκτίμησιν! Ἡμεῖς προχωροῦμεν ἀκόμη περισσότερον. Νομίζομεν ὅτι πρώτην φορὰν εἰς δραματικὸν διαγωνισμὸν παρ' ἡμῖν συνέβη νὰ βραβευθῇ ἔργον φιλολογικῆς ἀληθῶς ἀξίας. Εἰς τοὺς ἄλλους διαγωνισμοὺς ἢ δὲν ὑπεβάλλοντο τοιαῦτα, ἢ δὲν εἶχον τὴν εὐσυνείδητον ἱκανότητα οἱ κριταὶ νὰ τα εὑρίσκουν. Καὶ διὰ τοῦτο χαιρετίζομεν τὸν θρίαμβον τοῦ κ. Καμπούρογλου ὡς αἴσιον οἰωνόν, βέβαιοι ὅτι ἡ προσεχὴς παράστασις τοῦ ἔργου του θὰ εἶνε συνέχεια τοῦ θριάμβου αὐτοῦ. Ἱστορικὸς συγχρόνως καὶ ποιητὴς ὁ κ. Καμπούρογλος, ἐρευνητὴς καὶ ψυχολόγος, ἀπέδειξε διὰ τῶν δραματικῶν του ἔργων, διὰ τῆς τελευταίας του ἐξελίξεως, ὅτι εἶνε ἀπόκτημα διὰ τὴν νέαν ἑλληνικὴν σκηνήν. Ἄλλοτε δὲν ἔγραφε τόσον ὑψηλά, οὔτε θὰ ἐφαντάζετό τις ὅτι αἱ πρῶταί του λυρικαὶ συλλογαὶ θὰ κατέληγον εἰς τὴν «Νεράϊδαν» καὶ εἰς τὸ «Παιδομάζωμα». Παλαιός του φίλος, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς κρίσεως, προσῆλθε νὰ τον συγχαρῇ καὶ τῷ εἶπεν:

—Ἤμουν παρὼν καὶ στὰ 1873 ὅταν ἐβραβεύθης εἰς τὸν Βουτσιναῖον.

— Ναί, ἀπήντησε μετὰ τοῦ συνήθους του οἴστρου ὁ ποιητής· ἐπέρασαν ἀπὸ τότε 22 χρόνια καὶ ἀκόμη, καθὼς βλέπεις, μυαλὸ δὲ ἔβαλα.

Καὶ ὅμως ἔβαλε τόσῳ μυαλὸ ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην!

Γρ. Ξ.

ΣΤΗΝ ΙΤΙΑ ΑΠΟ ΚΑΤΩ

ΠΡΑΞΙΣ Α'—ΣΚΗΝΗ Β'

ΓΙΩΤΗΣ *νέος ποιμήν.* — ΔΡΟΣΙΑ *κόρη χωρική.* — ΧΡΥΣΗ *μήτηρ τοῦ Γιώτη, γραία καὶ τυφλή, ἥτις κοιμᾶται πλησίον πηγαδιοῦ.*

ΓΙΩΤΗΣ (*κατέρχεται ἀπὸ τοῦ δάσους*).

Ὥρα καλή σου λυγερή!

ΔΡΟΣΙΑ (*ἀνέρχεται ἀπὸ τῆς παραλίας*).

Καλῶς τὸ παλληκάρι!

ΓΙΩΤΗΣ

Γιὰ 'πές μου πούθεν ἔρχεσαι;

ΔΡΟΣΙΑ

Γιὰ 'πές μου ποῦ πηγαίνεις;

ΓΙΩΤΗΣ

Ἀπὸ τὰ ξένα ἔρχομαι καὶ εἰς τὰ ξένα πάω.

ΔΡΟΣΙΑ (*προχωρεῖ ὀλίγον*).

Ἐσύ 'σουνα ποῦ σούραγες;

ΓΙΩΤΗΣ (*προχωρεῖ ὀλίγον*).

Σύ 'σουν ποῦ τραγουδοῦσες;

ΔΡΟΣΙΑ

Κ' εἶπα πῶς ἦταν ξωτικό.

ΓΙΩΤΗΣ

Κ' εἶπα Γοργόνα ὅτ' ἦταν.

ΔΡΟΣΙΑ (*προχωρεῖ ὀλίγον*).

Νἄξερες πῶς φοβήθηκα... φτερούγιασ' ἡ καρδιά μου...

ΓΙΩΤΗΣ (*προχωρεῖ ἐπίσης*).

Κ' ἐμένα ἐλάχτισ' ἡ καρδιά, μ' ἀπ' τὴ στιγμὴ ποῦ σὲ εἶδα μοῦ αὔξησ' ὁ χτυπόκαρδος καὶ λέω δὲ θὰ μ' ἀφίσῃ...

ΔΡΟΣΙΑ

Μὴ μὲ 'παινεύῃς κ' εἶν' κακό· τὰ ὀρφανὰ κορίτσα τοὺς πρέπει νἄναι ταπεινά.

ΓΙΩΤΗΣ

Κ' εἶναι ντροπὴ ἡ ἀρφάνεια, ἂν εἶσαι ὀρφανοῦλα σύ, μὴ 'γὼ ὀρφανὸς δὲν εἶμαι;

. . . . . .

. . . . . .

ΔΡΟΣΙΑ

Πῶς λένε τὄνομά σου;

ΓΙΩΤΗΣ

Μὲ λένε Γιώτη· 'σένανε;

ΔΡΟΣΙΑ

Μένα... (*ντροπαλὰ*) Δροσιὰ μὲ λένε!

(*παρατηρεῖ αὐτὸν μετὰ προσοχῆς*)

Παλληκαρίσιο ὄνομα· σοῦ πρέπει· εἶσαι λεβέντης.

ΓΙΩΤΗΣ

Ῥοδοπλασμένο ἔχεις κορμὶ ποῦ χάρη δὲν τοῦ λείπει.

ΔΡΟΣΙΑ (*ἐν ἀπελπισίᾳ*).

Τῆς ἀντρομίδαις ξέχασα στὴ θάλασσα!.. (*κινεῖται νὰ φύγῃ*).

ΓΙΩΤΗΣ (*παρακλητικῶς*).

Μὴ φεύγῃς...

τῶν κοπαδιῶν μου τὰ μαλλιὰ δὲ ψτιάγνεις ἀντρομίδαις;...

ΔΡΟΣΙΑ (*μένει*).

Καὶ ἔχεις πρόβατα πολλά;

ΓΙΩΤΗΣ

Ἴσα μὲ πεντακόσια!...

. . . . . .

. . . . . .

(*πλησιάζουν ἀλλήλους περισσότερον*).

ΔΡΟΣΙΑ

Δὲν παίρνω ἄντραν ἄψυχημο, τοῦ κάμπου κολοκύθα, ἔλατο θέλω τοῦ βουνοῦ, ψηλό, καμαρωμένο.

ΓΙΩΤΗΣ

Κ' ἐγὼ μυρτιὰ τῆς ρεματιᾶς δροσάτη κι' ἀνθισμένη...

ΔΡΟΣΙΑ (*κύπτει τὴν κεφαλὴν σιωπῶσα*).

ΓΙΩΤΗΣ

Τόρα ποῦ γνωριστήκαμε, ἂς κάτσωμε ἀντάμα!

(*κάθεται στὴν Ἰτιὰ ἀπὸ κάτω—μετ' ὀλίγον προσέρχεται δειλὰ δειλὰ καὶ ἡ Δροσιὰ καὶ κάθεται πλησίον του*).

ΔΡΟΣΙΑ (*παρατηροῦσα αὐτόν*).

Μπά! τί σημάδι εἶν' αὐτὸ ὅπ' ἔχεις στὸ λαιμό σου;

ΓΙΩΤΗΣ (*ἀφελῶς*).

Πέντ' ἔξη τσοπανόπουλα μιὰ μέρα στὸ λειβάδι παίζαμε τῶν ἁρματολῶν τὸ ξακουστὸ παιγνίδι νὰ ἰδοῦμε ἂν θὰ φοβηθῇ κάνεις κ' ἂν θὰ δειλιάσῃ. Ὅλοι καθήσαμε στὴ γῆς τριγύρω ἀπὸ μιὰ πλάκα καὶ γρήγορα γυρίζαμε ἀπάνω ἕνας-ἕνας κουμποῦρι μὲ ὁλάνοιχτο τὸ λύκο, τραγουδῶντας:

—Χάρε δὲ σὲ φοβούμαστε κ' ὁποιον διαλέξῃς πάρε!...

ΔΡΟΣΙΑ (*ἀνησύχως*).

Καὶ τὸ κουμποῦρι:

ΓΙΩΤΗΣ

Ἔπιασε φωτιά.

ΔΡΟΣΙΑ

Καὶ 'πῆρε!..

ΓΙΩΤΗΣ

Ἐμένα.

ΔΡΟΣΙΑ

Κι' ἂν πέθαινες;

ΓΙΩΤΗΣ

Ὥρα καλή!

ΔΡΟΣΙΑ (*ἀποθαυμάζουσα αὐτόν*).

Τσοπάνης εἶσαι ἢ δράκος;!

Μπά! πῶς πετάει τὰ νειάτα του στὸν κόσμον ὁποιος τἄχει!..

(*μετὰ μικρὰν σιωπήν*).

Ἐδῶ ποῦ ἤρθες ἔφερες καὶ τὴν καρδιά σου ἀντάμι ἢ μήπως τὴν παράτησες εἰς τὸ βουνό σου ἀπάνω;

ΓΙΩΤΗΣ (*ἀνοίγων τὰς ἀγκάλας του*).

Σὲ 'σένα τὴν παράδωσα καὶ κάν' την ὅ,τι θέλεις...

ΔΡΟΣΙΑ (*ἀφίνουσα νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ*).

Κ' ἐγὼ Γιώτη σ' ἀγάπησα ἀπ' τὴ στιγμὴ ποῦ σὲ εἶδα.

(*πλησιάζουν τὰ χείλη των*).

ΧΡΥΣΗ (*ἀφυπνιζομένη*).

Γιώτη! ποῦ εἶσαι;

ΓΙΩΤΗΣ (*ἀναπηδῶν*).

Μάνα μου! ἐδῶ 'μαι! τί μὲ θελεις;

(*τὴν βοηθεῖ καὶ σηκώνεται*).

ΧΡΥΣΗ

Μ' ἄφισες καὶ κοιμήθηκα παρὰ πολὺ παιδί μου.

ΔΡΟΣΙΑ (*ἀποσυρομένη*).

Κάλλιο ἂς μὴ νοιώσῃ ποῦμαι 'δῶ· θὰ λυπηθῇ σὰ μὰ πῶς γλυκοκουβεντιάζαμε τὴν ὥρα ποῦ κοιμῶταν· καὶ μάνα ἡ γυναῖκα σὰ γενῇ, πάλι γυναῖκα εἶναι.

ΧΡΥΣΗ

Σὰ σήμερα ὠμορφώτερο στὸν ὕπνο μου δὲ σὲ εἶδα

. . . . . Ἀλλοίμονο στὴ μάνα

ποῦ πρέπει νἀποκοιμηθῇ γιὰ νὰ ἰδῇ τὸ παιδί της!

Εἶχες στὰ μάτια σου φωτιά, στὰ χείλια σου εἶχες γλυ

ἴδιος σἂν τὸν πατέρα σου μοῦ φάνηκες, τὴν ὥρα

ποῦ εἴπαμε τὴν ἀγάπη μας εἰς τὴν Ἰτιὰ ἀπὸ κάτω

(*φεύγουν*).

ΔΡΟΣΙΑ (*μόνη, παρακολουθοῦσα αὐτοὺς διὰ τοῦ βλέμματος*).

Τί ἔπαθα καὶ δειλιασα; φοβᾶμαι μοναχὴ μου...

(*προχωρεῖ ὀλίγον καὶ στέκεται*)

Θέλω νὰ πάω γρήγορα, μὰ δὲν μπορῶ νὰ τρέξω.

(*κάθεται στὸ πηγάδι*)

Τα γόνατά μου τρέμουνε... μοῦ τρέμουν καὶ τὰ χείλια... καὶ στὴν καρδιά μου ἀκούω φρ... φρ...

(*ἐν ἀπελπισίᾳ ἐνοῦσα τὰς χεῖρας*)

μὴν εἶν' αὐτὸ ἡ ἀγάπη!...

(Πίπτει ἡ σκηνή).

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΤΟ ΘΗΛΥ

—Ἀχ, τί ὡραῖα! τῷ ἔλεγε παρατηροῦσα ὡς ἐν ἐκστάσει τὸν ποικιλόχρωμον ὁρίζοντα τῆς δύσεως, ἐνῷ ἡ ἀμαξα των ἐπροχώρει ἡσύχως ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πατησίων κατὰ τὸ χλιαρὸν ἐκεῖνο, τὸ εὐῶδες καὶ ἡδυπαθὲς τῆς ἀνοίξεως δειλινόν.

Καὶ ἐκεῖνος κατένευε παρὰ τὸ πλευρόν της σιωπηλός, εὐχαριστημένος, βαθύτατα αἰσθανόμενος τὴν ὥραν ἐκείνην τὸ θέλγητρον τῆς ζωῆς, πλησίον, πολὺ πλησίον τῆς πρὸ καιροῦ ἀγαπωμένης γυναικός, ἡ ὁποία τόρα πλέον ἦτο ἡ σύζυγός του, ἡ σύντροφός του, τὸ στήριγμά του καὶ ἡ εὐτυχία του.

Ἰσχνός, νευρικός, σιτόχρους, μὲ ὡραῖον κατάμαυρον μύστακα, ἀντετίθετο ζωηρότατα πρὸς τὴν εὐτραφῆ ξανθήν, τὴν νωχελῶς καὶ μ' ἔκφρασιν τινα καταπονήσεως ἀνακουρίζομένης, ἐξηπλωμένην ἐπὶ τῶν μαλθακῶν προσκεφαλαίων τῆς ἁμαξῆς, μὲ τοὺς χαύνους γαλανοὺς ὀφθαλμούς, ἀνταναπαλλόντας οἱονεὶ πᾶν ὅ,τι εἶχεν ἡ περὶξ φύσις ἀόριστον καὶ ὀνειρώδες... Ἀλλ' ἡ νεότης καὶ ἡ στοργὴ καὶ ἡ εὐτυχία τοὺς συνήρμαζον τὴν ὥραν ἐκείνην οὕτω τελείως, ὥστε πᾶσα ἀντίθεσις ἐξηλείφετο καὶ ἄν, κατὰ τύχην, συνήντας τὴν ἁμαξαν καὶ ἠτένιζες τὴν ὑπὸ τῆς ἀνοιξιάτικῆς αὐτῆς καλύπτρας πλαισιουμένην εἰκόνα, θὰ ἔλεγες ὅτι ἐκ τῆς πλευρᾶς του τωόντι ἦτο πλασμένη ἡ παρὰ τὸ πλευρὸν ἐκείνου γυνή.

... Ἡ ἁμαξα ἤρχισε νὰ τρέχῃ περισσότερον. Ἀμέσως οἱ ἐποχούμενοι δὲν τὸ ἐπρόσεξαν· ἀλλ' ὅταν μετ' ὀλίγον ὁ δρόμος ἔγεινεν ἀκόμη ταχύτερος, ἐκείνη ἀφῆκε τὴν δύσιν καὶ ἐστράφη ἐμπρός, πρὸς τὸν ἁμαξηλάτην, ὑψηλὸν-ὑψηλὸν ὑπὸ τὸ φαιὸν ἐπανωφόριον καὶ τὸν μαῦρον κυλινδρικὸν πῖλον.

— Τί ἔπαθεν αὐτός; εἶπεν.

— Ἀμαξᾶ, σιγώτερα! διέταξεν ἐκεῖνος. Ἀλλὰ τὸ φαιὸν ἐπανωφόριον μὲ τὸν μαῦρον πῖλον — ἴσως διότι δὲν ἤκουσε τόσον καλα, —δὲν ἔδειξε καὶ μεγάλην προθυμίαν νὰ ὑπακούσῃ. Μία ἄλλη ἁμαξα τους ἠκολούθει κατὰ πόδας· ὀλίγον ἀκόμη καὶ θὰ τοὺς ἔφθανεν, ὀλίγον ἀκόμη καὶ θὰ τοὺς ἄφινεν ὀπίσω. Ἡ πρόθεσις ἦτο προφανής. Ἡ φιλοτιμία ἁμαξηλάτου μὲ τόσῳ ἐπιδεικτικὴν στολὴν αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ἠνείχετο ποτὲ καὶ τόσῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ὁ συνάδελφος καὶ ἀντίζηλος ἐφόρει παλαιὸν ρε-

πούμπλικαν καὶ πρόστυχην κατακηλιδωμένην ἐνδυμασίαν. Δι' αὐτὸ εἶχεν ἐπιταχύνει τὸν δρόμον του κάπως καὶ θὰ εἶχεν ὅλην τὴν διάθεσιν νὰ τὸν ἐπιταχύνῃ ἀκόμη περισσότερον. Ἀλλ' ὁ κύριος ἐπανέλαβε τὴν διαταγὴν δυνατά:

— Γιάννη, σιγώτερα!

Ὁ ἀμαξηλάτης ἤκουσε τόρα καὶ ὑπήκουσε. Τὰ ἡνία συνεκρατήθησαν, ἡ κίνησις ἐγένετο θωπευτικωτέρα καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασίν της ἀνεκλίθη καὶ πάλιν ἐκείνη ἀνετώτερον καὶ ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν δύσιν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἄλλος τοὺς ἔφθασε καὶ τοὺς ἐξεπέρασεν. Ἐνῷ δὲ ἀπεμακρύνετο ὡς ἀστραπή, κατάμαυρος καὶ ἰσχνὸς εἰς τὴν ὑψηλὴν του θέσιν, ὑπεράνω τῶν κοκκινωπῶν αὐτοῦ ἵππων, ὀρθούντων τὰς κεφαλὰς ὡς ἐν θριάμβῳ, ἐστράφη πρὸς τὸν μεγαλοπρεπῆ ἡττημένον καὶ τὸν ἐμαιρέτισε μυκτηριστικῶς, ἀνυψώνας μέχρι τῆς μύτης τὴν ὑπερμεγέθη παλάμην.

Πῶς ἀπήντησεν ὁ ἄλλος, διὰ φασμοῦ πιθανῶς, δὲν ἀντελήφθησαν οἱ ὄπισθέν του καθήμενοι. Βέβαιον εἶνε ὅτι ἐκ τοῦ στόματός του δὲν ἐξῆλθε λέξις. Καὶ ὑπέμενε τὴν προσβολὴν ἀγογγύστως μέχρι τέλους, ἂν δὲν ἔβλεπε τὸ κίνημα ὁ κύριος καὶ δὲν ἀντελαμβάνετο ὅλης τῆς σκηνῆς.

— Σὲ περίπαιξε πῶς σ' ἄφησε τάχα πίσω; ἠρώτησε.

— Χμ! ἔκαμε περιφρονητικῶς συγχρόνως καὶ ἐπιβεβαιωτικῶς τὸ φαιὸν ἐπανωφόριον μὲ τὸν μαῦρον πῖλον.

— Ἄννα, τοῦ δίδουμ' αὐτουνοῦ ἕνα μαθηματάκι; Μᾶς ἄφησε πίσω καὶ μᾶς κοροϊδεύει...

Τὰ εἶπεν αὐτὰ ταχέως καὶ ζωηρῶς μὲ μειδίαμα καὶ λάμψιν ὀφθαλμῶν, πλήρη ἐνεργείας.

— Ναί, ναί! ἀπήντησε μὲ πολλὴν προθυμίαν ἡ Ἄννα.

Καὶ οἱ ὀφθαλμοί της οἱ γαλανοὶ ἀπήστραψαν αἴφνης εἰς τὴν ἰδέαν τῆς μικρᾶς αὐτῆς ἀμίλλης τῶν ἀμαξηλατῶν, ἡ ὁποία τῇ ἐφάνη πολὺ διασκεδαστική. Εἶχεν ἀφυπνισθῆ παρ' αὐτῇ καθὼς καὶ παρ' ἐκείνῳ, ἡ ἔμφυτος ὁρμὴ τῆς ἐπικρατήσεως, ὁ πόθος τῆς νίκης, ὁ ὁποῖος τὴν πρώτην στιγμὴν εἶνε ἐπίσης ἰσχυρὸς καὶ διὰ τὰ μικρὰ ὡς καὶ διὰ τὰ μεγάλα.

— Ἔλα, Γιάννη, δός του δρόμο!

Δευτερόλεπτα μόλις διήρκεσεν ἡ σκηνὴ αὐτή, ἀλλ' ἤρκεσαν ὥστε νὰ πομακρυνθῇ πολὺ ἡ πρώτη ἁμαξα, τῆς ὁποίας ὁ ὁδηγός, οἱονεὶ προμαντεύων τὸν κίνδυνον, ὁ ὁποῖος ἠπείλει ὄπισθεν τὸν νωπὸν καὶ εὔκολον θρίαμβόν του, δὲν εἶχεν ὀλιγοστεύσει τὴν ταχύτητα. Διὰ τοῦτο εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὁ ἄλλος ἠναγκάσθη νὰ μαστίσῃ τοὺς ἵππους τὴν ὁποίαν ἐκράτει εἰς χεῖρας. Τὸ διάστημα τῶν δύο ἁμαξῶν ἠλαττώθη ταχέως· ἀλλὰ μόλις ἐνόησε τοῦτο ὁ πρῶτος τῶν ἀντιπάλων, χωρὶς κἂν νὰ στρέψῃ τὴν κεφαλήν, διέγραψεν ἀνατείνας τὸν μαστιγοφόρον βραχίονα μίαν πελωρίαν καὶ μανιώδη καμπύλην, τὸ ἄμεσον ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἡ διπλασίασις τῆς ταχύτητος μεθ' ἧς ἔφευγεν ἐπὶ τῆς παρὰ πόδας διωκομένης ἁμάξης του, προβάλλων ἐπὶ τοῦ κυανοῦ οὐρανοῦ τὴν ἰσχνὴν καὶ κατάμαυρον, τὴν ἀεικίνητον σκιαγραφίαν του.

Ἡ Ἄννα εἶχε συλλάβει τὸν βραχίονα τοῦ ἀνδρός της καὶ ἐγέλα, ἐγέλα κατευχαριστημένη. Ὁ τρελὸς ἐκεῖνος δρόμος, ὁ νεφον πυκνόν, περικαλύπτον καὶ ὀχήματα καὶ ἵππους καὶ ἀναβάτας· οἱ δὲ ἀραιοὶ περιπατηταὶ ἐσταμάτων ἐδῶ κ' ἐκεῖ καὶ ἔβλεπον χάσκοντες παρερχομένην ὡς ἀνεμοστρόβιλος τὴν θολὴν εἰκόνα, τὴν πείσμονα καὶ μανιώδη ἐκείνην ἁρματοδρομίαν.

Ὀλίγον ἀκόμη καὶ ὁ μαῦρος κυλινδρικὸς πῖλος νικᾷ τὴν παλαιὰν ρεπούμπλικαν... Ἀλλὰ τώρα πλέον ἡ Ἄννα δὲν γελᾷ. Μία κίνησις πολὺ βιαία, ἀπειλήσασα ἀνατροπήν, τὴν ἐρρόβισεν. Ἡ ψυχή της ἐξαίφνης κατελήφθη, ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ τοῦ κινδύνου, ὑπὸ δειλίας· καὶ μεθ' ὅσης ταχύτητος ἔφευγε, συρομένη ὑπὸ τῶν ἐμανῶν ἵππων, ἐντὸς τῆς στενούσης καὶ τριζούσης ἁμάξης, μετὰ τόσης ἐξειλίχθησαν ἐν τῇ ἐμφόβῳ διανοίᾳ της σκηναὶ ἀλλεπάλληλοι καὶ ζωηραὶ καταστροφῶν, μετὰ προαισθήσεως πόνου σαρκὸς καὶ ὀπτασιῶν αἱμάτων καὶ ἀπηχήσεων οἰμωγῶν... Δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ κρατηθῇ. Ἤρχισε νὰ παρακαλῇ:

— Μή, μή, Ἀνδρέα. Γιὰ τὄνομα τοῦ Θεοῦ... ἂς παύσῃ, φοβοῦμαι.

Ἀλλὰ ποῦ νὰ τὴν ἀκούσῃ ἐκεῖνος! Μεθυσμένος ὡς ἦτο, ἐμβρόντητος καὶ συγκεκινημένος δὲν ἐπρόσεχε παρὰ εἰς τὸν ἀγῶνα, δὲν ἔβλεπε παρὰ ἐμπρός, μὲ λάμποντας ὀφθαλμούς, τὴν στιγμήν, τὴν ὁλοὲν πλησιάζουσαν στιγμὴν τῆς νίκης. Ὀλίγον ἀκόμη... ἐμπρός! θάρρος!

— Ἀνδρέα, φοβοῦμαι· μή, μή!

Καὶ βλέπουσα ὅτι ἡ παράκλησις τοῦ ἀκατανικήτου ἐκείνου τρόμου δὲν εἰσηκούετο, ἐχαμήλωσε καὶ ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ Ἀνδρέα καὶ τὸν ἔσφιγξεν ἰσχυρῶς μὲ τοὺς βραχίονάς της.

— Ἀνδρέα, παῦσε, φοβοῦμαι!

Τώρα τὴν ἤκουσεν.

— Μὴν κάνῃς ἔτσι... Παιδὶ εἶσαι;... δὲν εἶνε τίποτε... νά, τὸν ξεπεράσαμε. Ἐμπρός, ἁμαξᾶ!

Εἶπε καὶ δὲν ἐγύρισεν οὔτε κἂν νὰ τὴν ἰδῇ. Εὑρίσκετο εἰς στιγμὴν ὑπερτάτην — διὰ τὰ μικρὰ ὡς καὶ διὰ τὰ μεγάλα — κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀγωνιζόμενος δὲν ἔχει ἀνάγκην οὔτε συντρόφου, οὔτε στηρίγματος... Καὶ ἦτο τὸ κρατερώτερον τῆς ἀμίλλης σημεῖον, τὸ σημεῖον τοῦ μεγαλειτέρου κινδύνου, ναί, ἀλλὰ καὶ τῆς μεγαλειτέρας ἐλπίδος. Ὁ ἐγωισμός του ἐν πλήρει ἀφυπνίσει, — ἀλλὰ καὶ ὁ ἐγωισμὸς ἐκείνης ὁμοίως. Ἤγειρε τὴν κεφαλὴν ἄπελπις, ἀπέσυρε τοὺς βραχίονας καὶ στραφεῖσα πρὸς τὸ ἄλλο μέρος τῆς ἁμάξης, ἐξεφώνησεν, ἐξεφώνησε μὲ ὅσην δύναμιν τῆς ἐδίδεν ὁ φόβος.

— Ἄ, μή, φοβοῦμαι!

ΑΝΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗΝ

Ὁδὸς ἐν Σμύρνῃ

ΕΣΤΙΑ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΣ ΙΑΡΥΘΕΝ ΤΟ 1876

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Φειδοτράγουδα, Ὁ Λησμονημένος, ποιήματα ὑπὸ *Γεωργίου Βιζυηνοῦ*.
Τὸ Ὀκταήμερον, ὑπὸ *Γρ. Ξ.*
Στὴν Ἰτιὰ ἀπὸ κάτω, δραματικὸν εἰδύλλιον ὑπὸ *Δ. Γρ. Καμπούρογλου* (ἀπόσπασμα).
Τὸ Θῆλυ, διήγημα ὑπὸ *Γρ. Ξενοπούλου*.
Ὁ Χρυσοκαραβος, διήγημα Ἐδγάρδου Πόου (μετ' εἰκόνων), μετάφρασις *Ἐμμανουὴλ Ῥοΐδου*.
Ὁ θάνατος τῆς Ἀασῆς (μία σκηνὴ ἀπὸ τὸν Peer Gynt τοῦ Ἰψεν).
Μικρὰ διάφορα.
Χρονικά.
Ἡ Ἀλληλογραφία μας.
Ὁδὸς ἐν Σμύρνῃ (εἰκών).

Ἕνεκεν ἀπροόπτου κωλύματος ἐβράδυνεν ἡ ἐκτύπωσις τοῦ παρόντος ὀγδοήκοντα φύλλου τῆς «Εἰκονογραφημένης Ἑστίας». Ἐντὸς τῆς μεθεπομένης ἑβδομάδος θὰ ἐκδοθῶσι διὰ τοῦτο δύο φύλλα.

Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ ἐν γένει πᾶν τὸ ἀφορῶν τὴν «Εἰκονογραφημένην Ἑστίαν»: Πρὸς τὸν κύριον ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΝ, *διευθυντὴν τῆς «Εἰκονογραφημένης Ἑστίας» Ἀθήνας.*

Ο ΧΡΥΣΟΚΑΡΑΒΟΣ[1]

Διήγημα *Ἐδγάρδου Πόου*.-Μετάφρ. *Ε. Δ. Ῥοΐδου*

Ὑποσχεθεὶς γενναίαν ἀμοιβὴν μετέβην ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν της εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον καὶ, ἀφοῦ τὴν ἀπέπεμψα ἤρχισα νὰ ἐξετάζω τὸν βράχον ὑπὸ ὅλας του τὰς ἐπόψεις. Ὁ πύργος ἀπετελεῖτο ἐξ ἀτάκτου συμπλέγματος ὀρθολίθων, εἰς ἐκ τῶν ὁποίων διεκρίνετο διὰ τὸ ὕψος καὶ τὸ κανονικὸν

σχῆμα του, τὸ ὁποῖον τὸν ἔκαμνε νὰ ὁμοιάζῃ λαξευτόν. Κατορθώσας ν' ἀναρριχηθῶ μέχρι τῆς κορυφῆς εὑρισκόμην ἐκεῖ εἰς μεγάλην ἀμηχανίαν περὶ τοῦ πρακτέου, ὅτε διέκρινα μίαν περίπου ὑάρδαν ὑποκάτω αὐτῆς προεξοχήν τινα δεκαεκτὼ περίπου δακτύλων καὶ ἑνὸς μόνον ποδὸς πλάτους. Ἄνωθεν αὐτῆς ὑπῆρχεν εἶδός τι σηκοῦ, ὁ ὁποῖος τὴν ἔκαμνεν νὰ ὁμοιάζῃ μὲ τὰ κοῖλα θρονία τῶν προγόνων μας. Ἐκ τούτων ἐπείσθην ὅτι εἶχον ἀνεύρει τὸ *κάθισμα τοῦ Διαβόλου* τοῦ κρυπτογράφήματος καὶ ἐπλησίαζα εἰς τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος.

Τὸ *ἓν καλὸν ὑαλίον* δὲν ἠδύνατο νὰ σημαίνῃ ἄλλο παρὰ τηλεσκόπιον, διότι μόνον ὑπὸ τοιαύτην σημασίαν μεταχειρίζονται τὴν λέξιν οἱ θαλασσινοί. Προδήλον λοιπὸν ἦτο ὅτι ἔπρεπε νὰ κάμω χρῆσιν τηλεσκοπίου κατὰ διεύθυνσίν τινα ὡρισμένην καὶ ἀνεπίδεκτον μεταβολῆς, οἱ δὲ ὁρισμοὶ 40°, 13' καὶ *βορειοδυτικῶς* ὑπεδείκνυον τὸ σημεῖον πρὸς τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ εὐθύνω τὸ τηλεσκόπιον. Κατεχόμενος ὑπὸ ἀπεριγράπτου συγκινήσεως ἐκ τῶν ἀνακαλύψεων τούτων ἔτρεξα εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἔλαβα τηλεσκόπιον καὶ ἐπέστρεψα εἰς τὸν βράχον.

Ἀναρριχηθεὶς εἰς τὴν ἐξέχουσαν κορωνίδα παρετήρησα ὅτι μόνον εἰς ὡρισμένην τινὰ θέσιν αὐτῆς ἠδύνατό τις νὰ καθίσῃ καὶ τοῦτο ἐπεβεβαίωσε τὴν εἰκασίαν μου. Ἔσπευσα τότε νὰ μεταχειρισθῶ τὸ τηλεσκόπιον. Ὁ ὁρισμὸς τεσσαρακοστὴ πρώτη μοῖρα καὶ δεκατρία λεπτὰ ἀνεφέρετο προφανῶς εἰς τὸ ὕψος ὑπεράνω τοῦ ὁρίζοντος, ἀφοῦ ἡ ὁριζόντιος διεύθυνσις ὑπεδείκνυετο διὰ τοῦ βορειοδυτικῶς. Εὐθύνας τῇ βοηθείᾳ μικρᾶς πυξίδος τὸ τηλεσκόπιόν μου πρὸς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο ἤρχισα νὰ κινῶ αὐτὸ βραδέως ἀπὸ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω καὶ τἀνάπαλιν, μέχρις οὗ παρετήρησα στρογγύλην τινὰ ὀπὴν εἰς τὸ φύλλωμα μεγάλου δένδρου, ὑπερέχοντος κατὰ πολὺ πάντα τὰ ἄλλα ὁρατά. Εἰς τὸ κέντρον τῆς ὀπῆς ταύτης ὑπῆρχε λευκόν τι σημεῖον τὸ ὁποῖον δὲν ἠδυνάμην κατ' ἀρχὰς νὰ διακρίνω τί ἦτο. Ἀφοῦ ὅμως συνήρμοσα ἀκριβέστερον τοὺς φακοὺς τοῦ τηλεσκοπίου μου, ἐβεβαιώθην ὅτι ἦτο ἀνθρώπινον κρανίον.

Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην ἠδυνάμην νὰ θεωρήσω τὸ αἴνιγμα ὡς τελείως λυθέν. Ἡ φράσις τῷ ὄντι *κύριον στέλεχος ἕβδομος κλάδος πρὸς ἀνατολὰς* ὥριζε προφανῶς τὴν θέσιν τοῦ κρανίου ἐπὶ τοῦ δένδρου, ἡ δὲ *ῥίψε ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμὸν τῆς κεφαλῆς νεκροῦ* ἦτο ἐξίσου σαφής, ἀφοῦ ἐπρόκειτο περὶ κατωρυγμένου θησαυροῦ, δηλοῦσα ὅτι ἔπρεπε νὰ ριφθῇ μολυβδίνη σφαῖρα ἀπὸ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν τοῦ κρανίου καὶ ὅτι *γραμμὴ μελίσσης*, ἤτοι εὐθεῖα γραμμή, ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου καὶ ἐκτεινομένη *διὰ τῆς σφαίρας*, ἤτοι διὰ τοῦ σημείου ὅπου ἔπεσεν ἡ σφαῖρα, εἰς ἀπόστασιν πεντήκοντα ποδῶν ὥριζε τὸν τόπον ὅπου εἶχε ταφῇ καὶ ἀπέμενε πιθανῶς ἀκόμη ὁ θησαυρός.

— Ὅλα ταῦτα μὲ φαίνονται ἤδη ἁπλούστατα, σαφέστατα καὶ λογικώτατα. Ἀλλὰ τί ἔκαμες ἀφοῦ κατέβης ἀπὸ τὸν

— Ἐσημείωσα ἀκριβῶς τὸ δένδρον, τὴν θέσιν του καὶ τὸ σχῆμά του καὶ ἔσπευσα νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν οἰκίαν μου. Ἄξιον σημειώσεως εἶναι ὅτι εὐθὺς ἅμα ἐσηκώθην ἀπὸ τὸ ***κάθισμα τοῦ διαβόλου*** ἐξηφανίσθη ἡ στρογγυλὴ τρύπα, τὴν ὁποίαν ὑπῆρξεν ἀδύνατον ν' ἀνεύρω ὅπου δήποτε καὶ ἂν ἐστρεφόμην. Τὸ ἀριστούργημα εὑρετικότητος εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην εἶναι τὸ ἀφαρισθήτητον γεγονὸς ὅτι ἡ ὀπὴ αὕτη δὲν εἶναι δρατὴ παρὰ ἀπὸ μίαν μόνην σκοπιάν, τὸ μικρὸν ἐκεῖνο κοίλωμα ἐπὶ τῆς κορωνίδος τοῦ βράχου.

«Κατὰ τὴν ἐκδρομὴν ταύτην εἰς τὸν ***Πύργον τοῦ Ἐπισκόπου*** ἠκολουθοῦμην ἀπὸ τὸν Δία, ὅστις ἀπὸ ὀκτὼ ἤδη ἡμερῶν κατεσκόπευεν ἀγρύπνως ὅλας μου τὰ κινήσεις, φροντίζων νὰ μὴ μὲ ἀφίνῃ ποτὲ μόνον. Τὴν ἑπομένην ὅμως ἡμέραν, ἐγερθεὶς πολὺ πρωὶ κατώρθωσα νὰ δραπετεύσω πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ δένδρου μου, τὸ ὁποῖον μετὰ πολλὰς περιπλανήσεις ηὐτύχησα ἐπὶ τέλους ν' ἀνεύρω. Ὅταν ἐπέστρεψα τὸ ἑσπέρας ὁ μαῦρός μου ἦτο τόσον ἀνήσυχος καὶ στενοχωρημένος ὥστε ὀλίγον ἔλειψε νὰ μὲ δείρῃ. Τὰ ἐπίλοιπα τὰ γνωρίζεις ὅσον καὶ ἐγώ».

— Ὑποθέτω, ὅτι ἡ πρώτη ἀνασαφὴ ἀπέτυχεν ἐκ τῆς ἀνησίας τοῦ Δία, ὁ ὁποῖος ἔρριψε τὸν κάραβον ἀπὸ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν τοῦ κρανίου ἀντὶ τοῦ ἀριστεροῦ.

— Ἀκριβῶς διὰ τοῦτο. Ἐκ τοῦ λάθους τούτου ἐπήρχετο διαφορὰ τριῶν μόνον δακτύλων ἐπὶ τοῦ τόπου ὅπου ἔπεσεν ὁ κάραβος εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τὸν κορμὸν τοῦ δένδρου. Ἂν ὁ θησαυρὸς εἶχε ταφῆ ἐκεῖ, ἡ διαφορὰ αὕτη θὰ ἦτο ἀναξία λόγου. Ἀλλὰ ὁ τόπος τῆς πτώσεως καὶ τὸ ἀπέναντι αὐτοῦ μέρος τοῦ κορμοῦ οὐδὲν ἄλλο ἦσαν παρὰ σημεῖα ὁρίζοντα τὴν διεύθυνσιν τῆς γραμμῆς. Ἡ ἐλαχίστη δὲ αὕτη διαφορὰ ἑπόμενον ἦτο ν' αὐξάνῃ, ἐφ' ὅσον ἐξετείνετο γραμμή, καὶ ν' ἀποβῇ σημαντικὴ εἰς ἀπόστασιν πεντήκοντα ποδῶν. Ἂν ἡ πεποίθησίς μου ὅτι ὑπῆρχεν ἐκεῖ κατωρυγμένος θησαυρὸς δὲν ἦτο ἀδιάσειστος, θὰ ἐχάναμεν τὸν κόπον μας.

— Ἔχεις δίκαιον. Ἀλλὰ τί ἐσήμαινεν τὸ ἐμφαντικόν σου ἦθος καὶ ἡ σοβαρότης μὲ τὴν ὁποίαν διέγραφες κύκλους μὲ τὸν κάραβον δεμένον εἰς τὴν ἄκραν κορδονίου; Μ' ἔκαμες νὰ σὲ νομίσω ἐντελῶς τρελλόν. Ἔπειτα διατί ἐπέμεινες νὰ ριφθῇ ἀπὸ τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ κρανίου τὸ ἔντομον ἐκεῖνο ἀντὶ μιᾶς οἱαοδήποτε σφαίρας;

— Ἡ ἀλήθεια εἶναι, ὅτι αἱ ὑποψίαι σας περὶ τῆς ὑγείας τῶν φρενῶν μου μ' ἐφάνησαν προσβλητικαὶ καὶ ἠθέλησα νὰ σᾶς τιμωρήσω διὰ μικροῦ τινος φενακισμοῦ. Τὴν δὲ χρῆσιν τοῦ καράβου ἀντὶ σφαίρας μοῦ τὴν ὑπηγόρευσεν ἡ παρατήρησις σου περὶ τοῦ ἐξαιρετικοῦ αὐτοῦ βάρους.

— Ὁμολογῶ ὅτι ἡ μικρά σου αὕτη ἐκδίκησις δὲν ἦτο ἄδικος. Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἀπομένει ἀκόμη σκοτεινὸν εἶναι αἱ δύο σκελετοί, τοὺς ὁποίους εὑρήκαμεν εἰς τὸν λάκκον.

— Περὶ τούτων δὲν ἠξεύρω βεβαίως περισσότερα ἀπὸ σέ. Ἡ μόνη δυστυχῶς εὔλογος ἐξήγησις εἶναι ὅτι ὁ Κὶδ ὁ θάψας τὸν θησαυρόν, διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐτάφη ὑπ' αὐτοῦ, εἶχεν ἀνάγκην βοηθῶν. Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς τοιαύτης ἐργασίας ἐθεώρησε πρέπον νὰ ἐξαφανίσῃ τοὺς κατόχους τοῦ μυστικοῦ του. Πρὸς τοῦτο ἤρκεσαν ἴσως δύο κτυπήματα λίσγου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των, πιθανὸν ὅμως εἶναι νὰ ἐχρειάσθησαν περισσότερα.

(Τέλος)

Ὁ Πέερ Ζύντ (Peer Gynt) εἶνε τὸ κατ' ἐξοχὴν νορβηγικὸν δρᾶμα τοῦ Ἐρρίκου Ἴψεν καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ μᾶλλον ἀπρόσιτον εἰς ξένον καὶ ἀπαράσκευον ἀναγνώστην. Οἱ νορβηγικοὶ μῦθοι κυρίως παρέσχον εἰς τὸν ποιητὴν τὸ ἐνδόσιμον τῶν μεγαλοπρεπῶν καὶ φανταστικῶν τοῦ δράματος τούτου σκηνῶν, αὐτὸς δὲ ὁ ἥρως του, ὁ περιλάλητος Πέερ Ζύντ εἶνε ὁ ἐξιδανικευμένος τύπος τοῦ Νορβηγοῦ, μὲ ὅλας τὰς ἐθνικὰς ἀρετὰς καὶ τὰς κακίας. Ἐν τούτοις τὸ κάλλος τῆς αὐτοτελοῦς σκηνῆς, τὴν ὁποίαν ἀποσπῶμεν ἐνταῦθα, εἰς κανένα δὲν θὰ μείνῃ ξένον. Ὁ Πέερ Ζύντ, ἐπιστρέφων εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν, εὑρίσκει τὴν γηραιὰν του μητέρα ἐτοιμοθάνατον. Ἐνῶ δ' ἐκείνη, τρέμουσα κατὰ τὴν προσέγγισιν τῆς ὑπερτάτης στιγμῆς, ζητεῖ διὰ τῆς προσευχῆς νὰ προετοιμασθῇ διὰ τὴν αἰωνιότητα, ὁ υἱός της, μὴ στέργων νὰ τὴν ἀφήσῃ ἀντιμέτωπον πρὸς τὸν θάνατον, τὴν ἀπομακρύνει ἐπίτηδες ἀπὸ τὰ σοβαρὰ καὶ ἐπώδυνα· ἐπωφελούμενος δὲ τῆς γεροντικῆς της ἀδυναμίας, τὴν παρασύρει δι' ὑστάτην φορὰν εἰς τῶν ὀνείρων τὸν κόσμον, ὅπου τοσάκις εἶχε μετ' αὐτῆς πλανηθῆ. Ἡ σκηνὴ αὕτη, ἡ ὅσον ἁπλῆ τόσον καὶ βαθεία, ἀποτελεῖ μίαν τῶν θαυμαστοτέρων σελίδων τῆς νεωτέρας δραματικῆς ποιήσεως.

Σ. τ. Δ.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΑΣΗΣ

(Ἀπὸ τὸν «Πέερ Ζύντ» τοῦ Ἴψεν)

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ (καθήμενος εἰς τὸ χείλος τῆς κλίνης). — Ὄχι, ἄφησε. Ἐμεῖς ἐδῶ τώρα θὰ μιλήσουμε οἱ δύό μας, θὰ κουβεντιάσουμε γιὰ ἕνα σωρὸ πράγματα, θὰ ξεχάσουμε κάθε πίκρα καὶ κάθε βάσανο, ὅ,τι πληγόνει τὴν ψυχή, ὅ,τι ματόνει τὴν καρδιά . . . Διψᾷς; Θέλεις νὰ σου φέρω τίποτε νὰ πιῇς; Δὲν μπορεῖς τάχα νὰ ξαπλωθῇς καλά, ὁλοχόιολου; Τὸ κρεβάτι εἶνε κοντό. Γιὰ νὰ ἐδῶ . . . μπᾶ! καλὲ δὲν εἶνε τὸ ἴδιο κρεβάτι ποὺ κοιμούμουν ὅταν ἤμουν μικρός; Θυμᾶσαι τότες πῶς ἐκάθουσουν καὶ σὺ κοντά μου καὶ μ' ἐσκέπαζες ζεστὰ καὶ μοῦ ἔλεγες τραγούδια λογιῶν τῶν λογιῶν;

ΑΑΣΗ. — Ναί, θυμᾶσαι; Ἐπαίζαμε τὸ ἐλκηθρο, στὸν ἴδιο καιρὸ ποὺ ὁ πατέρας σου ἔλειπε σὲ ταξεῖδι. Ἀμᾶξι μας ἦταν τὸ κρεβάτι καὶ κόλπος παγωμένος τὸ πάτωμα.

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Ναί, μὰ τὸ καλλίτερο δὲν το θυμᾶσαι, μητέρα· τὸ ἄλογό μας!

ΑΑΣΗ. — Καὶ λὲς νὰ το ξέχασα, παιδί μου; Δὲν ἐπέρναμε τὴ γάτα, τὴ Λιλίνα, καὶ δὲν την ἐβάζαμε ἐπάνω σὲ μιὰ καρέκλα;

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Βουνὰ καὶ λαγκάδια ἐπερνοῦσαμε καὶ στὸ παλάτι ποῦ εἶνε στὸ βασίλεμα τοῦ φεγγαριοῦ καὶ στὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλιου, στὸ παλάτι τῆς Σόριας-Μόριας ἐπηγαίναμε. Ἕνα ραβδὶ κρατοῦσες στὸ χέρι γιὰ καμτσίκι.

ΑΑΣΗ. — Ἐγὼ ἐκαθόμουν μπροστά.

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Ναί, ναί! ἄφινες κάτω τὰ χαλινάρια καὶ γύριζες, σὰ νὰ ταξειδεύαμε στ' ἀλήθεια, καὶ μ' ἐρωτοῦσες ἂν ἐκούνα. Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ το πληρώσῃ, καλὴ γερόντισσα, εἶχες χρυσῆ καρδιά. — Μὰ γιατί ἀναστενάξεις;

ΑΑΣΗ. — Μοῦ πονεῖ ἡ ράχη. Τὸ σανίδι εἶνε τόσω σκληρό!

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Ξαπλώσου καλά . . . Θὰ σε βοηθήσω ἐγώ. Νά, τώρα δὲν αἰσθάνεσαι μαλακά;

ΑΑΣΗ (ἀνήσυχη). — Ὄχι, Πέερ, θέλω νὰ φύγω . . .

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Νὰ φύγῃς;

ΑΑΣΗ. — Ναί, νὰ φύγω· αὐτὸ μονάχα πεθῶ.

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Καλὲ χωρατεύεις! Ἔλα, σκεπάσου καλά. Γιὰ στάσου νὰ καθήσω στὰ πόδια τοῦ κρεβατιοῦ. Λαμπρά! Καὶ τώρα θὰ περάσῃ ἡ βραδυά μας μὲ χίλιες κουβέντες χωρὶς νὰ το καταλάβουμε.

ΑΑΣΗ. — Δός μου καλλίτερα τὴ Σύνεψη. Ἡ ψυχή μου εἶνε τόσω ἀνήσυχη!

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Εἰς τὸ παλάτι τῆς Σόριας-Μόριας ὁ βασιλιᾶς καὶ ἡ βασίλισσα δίνουν μεγάλο χορό. Κάθησε ἥσυχη στὸ ἐλκυθρό σου. Θὰ σε πάγω ἴσια ἐκεῖ-κατω.

ΑΑΣΗ. — Μά, χρυσέ μου Πέερ, εἶμαι προσκαλεσμένη;

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Ναί, εἶμαστε καὶ τὶ δυό. (Περιβάλλει διὰ σχοινίου τὸ κάθισμα, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον κοιμᾶται ἡ γάτα, λαμβάνει εἰς τὴν χεῖρα ῥαβδὶον καὶ κάθηται ἐμπρός, εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς κλίνης). Ὀπαλά! Ἐμπρός, δρόμο, Βορειᾶ, ἀλογάκι μου μαῦρο. Μητεροῦλά μου, δὲν πιστεύω νὰ κρυόνῃς; Καλά . . . Βλέπεις τί ὡραῖα ποῦ πηγαίνουμε; Ὅ,τι πῆς ἀξίζει αὐτὸς ὁ Βορειᾶς.

ΑΑΣΗ. — Καλέ μου Πέερ, τ' εἶν' αὐτὸ ποῦ κτυπᾷ ἔτσι;

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Ἀκοῦς; Εἶνε τὰ κουδουνάκια τοῦ ἀμαξιοῦ μας, μητέρα.

ΑΑΣΗ. — Ὦ, τί κρότος ὑπόκωφος τώρα!

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Ἀκοῦς; Αὐτὴ τὴ στιγμὴ περνοῦμε ἕναν κόλπο παγωμένο.

ΑΑΣΗ. — Ἀ, φοβοῦμαι. Ἀκούγω κάτι στενάγματα, κάτι ἀγκομαχητὰ παράξενα, ἄγρια . . . τί εἶνε;

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Τίποτα, τὰ ἔλατα κάνουν ἔτσι ἐκεῖ κάτω στὸν ξερόκαμπο. Κάθου ἥσυχα.

ΑΑΣΗ. — Τ' εἶν' ἐκεῖνα τὰ φῶτα ποῦ λαμποκοποῦν ἀπὸ μακρυά;

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Τὰ παράθυρα καὶ οἱ

πόρτες τοῦ παλατιοῦ. Ἀκοῦς πῶς χορεύουν;

ΑΑΣΗ. — Ναί.

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Στὴν πόρτα στέκεται ὁ Ἄης-Πέτρος καὶ σε προσκαλεῖ νὰ μπῇς μέσα.

ΑΑΣΗ. — Καί μας χαιρετᾷ;

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Ναί· εἶνε χαρούμενος, γελαστὸς καὶ κερνᾷ γλυκὸ-γλυκὸ κρασί.

ΑΑΣΗ. — Κρασί; ἔχει καὶ μπουρέκια;

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Ἄλλο τίποτε. Μιὰ πιατα τόση μεγάλη, ἀπὸ τὰ πειὸ καλὰ ποῦ ὑπάρχουν. Νὰ καὶ ἡ μακαρίτισσα ἡ παπαδιά· σοῦ βγάζει καφὲ καὶ γλυκό.

ΑΑΣΗ. — Ὦ, τί χαρά! Καὶ θὰ ἐρχόμαστε μαζὶ συχνά;

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Ὅσω συχνὰ θέλῃς. Εἶνε τόσω εὔκολο!

ΑΑΣΗ. — Ὦ Πέερ, σὲ τί ξεφάντωμα μὲ φέρνεις!

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ (κροταλίζων τὸ μαστίγιόν του). — Ὀπαλά! Ἐμπρός, δρόμο, Βορειᾶ, ἀλογάκι μου μαῦρο!

ΑΑΣΗ. — Πέερ, πηγαίνουμε καλά; Μὴν ἐχάσαμε τὸ δρόμο;

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ (κτυπᾷ καὶ πάλιν τὸ μαστίγιον). — Μὴ φοβᾶσαι. Ὁ δρόμος αὐτὸς θὰ μας βγάλῃ ἴσα στὴν πόρτα.

ΑΑΣΗ. — Ἄχ, πῶς μὲ κουράζει αὐτὸ τὸ ταξεῖδι!

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Νὰ τὸ παλάτι. Σὲ μιὰ στιγμὴ ἐφθάσαμε.

ΑΑΣΗ. — Θέλω νὰ ξαπλωθῶ, νὰ κλείσω τὰ μάτια καὶ νὰ σ' ἀφήσω νὰ με πᾷς ὅπου θέλῃς, παιδί μου.

ΠΕΕΡ ΖΥΝΤ. — Δρόμο, Βορειᾶ φτερωτέ μου! Κόσμος καὶ κόσμος στὸ παλάτι. Ὅλοι ὁρμοῦν στὴν πόρτα μὲ φωνές. Νά, τώρα ἔρχεται ὁ Πέερ Ζύντ μὲ τὴν μητέρα του. Τί μας λές, κύριε Ἄη-Πέτρε; Ἡ μητέρα μου δὲν θὰ μπῇ μέσα; Μοῦ φαίνεται πῶς πρέπει νὰ ψάξῃς πολὺν καιρὸ γιὰ νὰ βρῇς μιὰ τέτοια καλὴ καὶ ἄξια γυναῖκα! Ὅσω γιὰ τὸν ἑαυτό μου, δὲ μιλῶ· ἐγὼ μπορῶ καὶ νὰ γυρίσω στὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ. Ἂν θέλῃς νὰ με κεράσῃς λιγάκι νὰ πιῶ, θὰ το δεχθῶ καὶ θὰ σοῦ το χρωστάω· ἂν δὲν θέλῃς, πάλι εὐχαριστημένος θὰ φύγω. Ἐμεταχειρίστηκα λιγάκι τὴν μητέρα μου σὰν κότα, γιατὶ ἐκακάριζε καὶ ἐκλωσσολογοῦσε. Μ' αὐτὸ δὲν σημαίνει· θέλω νὰ την ἐκτιμᾶτε καὶ νὰ την σέβεσθε καὶ νὰ την περιποιηθῆτε ὅπως τῆς πρέπει. Ἀπὸ κανένα μέρος τοῦ κόσμου σήμερα δὲν θὰ σας ἔλθῃ ἄνθρωπος ποὺ νὰξίζῃ σὰν κ' αὐτή. Ὦ, ὦ, νὰ καὶ ὁ Πατέρας ὁ Θεός! Ἄη-Πέτρε, κάμε τὸ χρέος σου. (Μὲ βαρεῖαν προσποιητὴν φωνὴν) «Ἄφησε πειὰ τὰ καμώματα! ἡ γρηᾶ Ἀασῆ θὰ ἔρθῃ ἐλεύθερα! (Ἐκρήγνυται εἰς γέλωτα καὶ στρέφεται πρὸς τὴν μητέρα του) Βλέπεις; δὲν σοῦ το ἔλεγα; Τὰ γύρισε τώρα μιὰ χαρά. (Ἀνησύχως) Μὰ γιατὶ κυττᾶζεις ἔτσι, μὲ μάτια ἀκίνητα καὶ γουρλωμένα; Μητέρα, τὰ ἔχασες, δὲν εἶσαι στὰ συγκαλά σου; (Πηγαίνει πρὸς τὸ μέρος τῆς κλίνης). Δὲν κάνεις καλὰ νὰ εἶσαι ἔτσι τεντωμένη καὶ νὰ γουρλώνῃς τὰ μάτια! Μίλησε, μητέρα· εἶμαι ἐγώ, τὸ παιδί σου. (Ψηλαφεῖ μετὰ προσοχῆς τὸ μέτωπόν της καὶ τὰς χεῖρας· ῥίπτει κατόπι τὸ σχοινίον ἐπάνω εἰς τὸ κάθισμα καὶ λέγει χαμηλοφώνως) Ἄ πάει, αὐτὸ ἦταν! — Μπορεῖς νὰναπαυθῇς ἀξιόλογα τώρα, Βορειᾶ μου, γιατὶ τὸ ταξεῖδί μας ἐτελείωσε. (Τῇ κλείει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ κύπτει ἐπάνω της) Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλες τὶς ἡμέρες τῆς ζωῆς σου καὶ γιὰ τὸ ξύλο ποῦ ἔφαγα καὶ γιὰ τὶς χαρὲς ποῦ ἐδοκίμασα μαζί σου στὰ παιδικά μου χρόνια, μητέρα! Τώρα ὅμως πρέπει νὰ μ' εὐχαριστήσῃς καὶ σύ. (Ἐγγίζει μὲ τὴν παρειὰν τὸ στόμα τῆς μητρός του) Ἔτσι! ἦταν γιὰ τὴν πληρωμὴ τοῦ ἀμαξιοῦ.

* * *

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

Τ' ΑΥΤΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΤΡΟΥ

(Παράδοσις τῶν Κουρεντοχωρεινῶν τῆς Ἠπείρου).

Ὁ Μέγας Ἀλέξαντρος ἦταν ὁ πειὸ ὠμορφότερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ὅπως ἦταν κι' ὁ πειὸ δυνατώτερος κι' ὁ πειὸ ἀντρειότερος. Κυπαρίσσι τὸ κορμί του, δαχτυλίδι ἡ μέση του κι' ἥλιος τὸ πρόσωπό του. Ἀλλὰ . . . στὶς τόσες του χάρες, στὶς τόσες του ὠμορφιὲς καὶ στὴν τόση του λεβεντιὰ εἶχε κι' ἕνα κρυφὸ ψεγάδι, καὶ φρόντιζε πάντα νὰ τὸ κρύβῃ ἀπὸ τὸν κόσμο, σὲ τρόπο ποῦ δὲν τῶξερε ἄλλος ἀπὸ τὴ μάννα ποῦ τὸν γέννησε, καὶ σκότονε κάθε ἄνθρωπο, ποῦ τύχαινε νὰ τὸ μάθῃ, γιὰ νὰ μὴ τὸ μαρτυρήσῃ.

Τὸ κρυφὸ ψεγάδι τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάντρου ἦταν ὅτι ἀντὶ ἀνθρώπινα αὐτιά, εἶχε τὸ ἕνα τ' αὐτὶ σκυλίσιο καὶ τ' ἄλλο γαϊδουρίσο. Ὁ μόνος, ποῦ θέλοντας καὶ μὴ θὰ μάθαινε τὸ μυστικὸ ψεγάδι του ἦταν ὁ κουρευτής του. Ἀλλὰ ὁ Μέγας Ἀλέξαντρος, κάθε φορὰ ποῦ προσκαλοῦσε νὰ τοῦ κόψουν τὰ μαλλιά, σκότονε τὸν κουρευτή, κι' ἔστι σκότωσε τόσους κουρευτάδες, ὅσες φορὲς ἔκοψε τὰ μαλλιά του. Ὁ ἄλλος ὁ κόσμος δὲ μποροῦσε νὰ τοῦ ἰδῇ αὐτὸ τὸ ψεγάδι, γιατὶ φοροῦσε πάντα μιὰ μεγάλη περικεφαλία, ποῦ τοῦ σκέπαζε τὰ κακόσκημά του τ' αὐτιά.

Μιὰ φορὰ πὸ τὶς πολλὲς τοῦ ἔκοψε τὰ μαλλιὰ ἕνας κουρευτής, ποῦ ἦταν ὤμορφος, σὰ νεραϊδόπαιδο. Ὁ Μέγας Ἀλέξαντρος, ἰδόντας τέτοια ὠμορφιά, δὲν τῶκανε ἡ καρδιὰ νὰ τὸν σκοτώσῃ. Κι' ἐκεῖ ποῦ συλλογίζοντα ἂν πρέπῃ νὰ τὸν σκοτώσῃ, ἢ νὰ μὴ τὸν σκοτώσῃ, τὸν ρώτησε:

— «Δὲ μοῦ λές, παλληκάρι, εἶδες ἄλλον ἄνθρωπο στὸν κόσμο μὲ τέτοια αὐτιά;»

— «Καὶ τί ἔχουν τ' αὐτιά σου, πολυχρονεμένε μου Βασιλιᾶ, καὶ δὲ σ' ἀρέσουν;»

— «Δὲ βλέπεις ὅτι τὸ ἕνα εἶνε σκυλίσιο, τ' ἄλλο γαϊδουρίσο;»

— «Ἐγώ, δὲ βλέπω τέτοιο πρᾶμμα, Βασιλιᾶ μου, καὶ φαίνεται ὅτι θὰ σὲ γελᾷ ὁ καθρέφτη σου!»

Συλλογιέται ὁ Μέγας Ἀλέξαντρος καὶ δὲ ξέρει τί νὰ πῇ.

— «Πές, τοῦ ματάειπε, ὅτι ἔχω ἕνα αὐτὶ σκυλίσιο, κι' ἕνα γαϊδουρίσιο!»

— «Πῶς νὰ τὸ πῶ τὸ ψέμα, Βασιλιᾶ μου;» Τοῦ ἀπολογήθηκε ὁ κουρευτὴς μὲ πονηριά.

Ὁ κουρευτὴς τὰ εἶδε καὶ τὰ παραεῖδε τί λογῆς ἦταν τ' αὐτιὰ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάντρου, ἀλλὰ ἔκανε πῶς δὲν ἔβλεπε τὸ ψεγάδι τους, γιατὶ εἶχε ἀκούσῃ νὰ τρέχῃ ἕνας λόγος ὅτι ὁ Μέγας Ἀλέξαντρος χούμπονε τοὺς κουρευτάδες του, καὶ δὲ μάθενε κανένας τί γένονταν, κι' ἄμα εἶδε τὰ κακόσκημα τ' αὐτιά, κατάλαβε ὅτι αὐτὰ ἦταν ἡ μόνη αἰτία.

Στὰ ὕστερνὰ ὁ Μέγας Ἀλέξαντρος ἀφοῦ τὸν ρώτησε, τὸν ματαρρώτησε, τὸν ξαναρρώτησε, τὸν ματαξαναρρώτησε καὶ τὸν ξαναματαρρώτησε τὸν κουρευτὴ καὶ δὲ μπόρεσε νὰ τοῦ πάρῃ λόγο, νόμισε πῶς τὰ μάτια αὐτουνοῦ τοῦ κουρευτῆ εἶχαν τὴν ἰδιότητα νὰ μὴ βλέπουν σὰν τῶν ἄλλωνῶν, κι' ἔτσι δὲν τὸν σκότωσε, καὶ τὸν ἄφηκε νὰ βγῇ ἔξω ἀβλαβος.

Βγαίνοντας ὁ κουρευτὴς ἔξω δόξασε τὸν Θεό, ποῦ τὸν γλύτωσε πὸ τοῦ χάρου τὸ στόμα κι' ἀποφάσισε νὰ φύγῃ ἀπὸ κείνη τὴν πόλη, γιὰ νὰ μὴν εἶναι κοντὰ στὸ Βασιλιᾶ. Ἔφυγε καὶ πάησε σ' ἄλλον τόπο, κι' ὅσο εἶχε ἐπιθυμιὰ νὰ θάψῃ τὸ μυστικὸ μέσα στὴν καρδιά του, ἕνα σκουλήκι τὸν ἔτρωγε στὴ γλῶσσα γιὰ νὰ τὸ βγάλῃ ἔξω. Τὸ φύλαξε τὸ μυστικὸ μιὰ μέρα, μιὰ βδομάδα, ἕνα μῆνα, ἕνα χρόνο, ἀλλὰ τοῦ κάκου, κάθε μέρα εἶχε πόλεμο μὲ τὴ γλῶσσα του. Ἐδωκε-πῆρε νὰ τὸ ἀποφυλάξῃ, ἀλλὰ δὲ μπόρεσε. Τὸ μυστικὸ φούσκονε μέσα στὰ στήθια του σὰ ζωντανὸ πρᾶμμα καὶ προσπαθοῦσε νὰ τσακίσῃ τὰ σφηλιωμένα δόντια του καὶ νὰ πεταχτῇ ἔξω γιὰ νὰ τὸ μάθουν χῶρες καὶ χωριά, πόλες καὶ πολιτίες. Εἶδε κι' ἀπόειδε ὁ καϋμένος ὁ ἄνθρωπος ὅτι δὲ θὰ μποροῦσε νὰ τὸ κρατήσῃ, ἔφυγε κι' ἀπὸ κείνη τὴν πόλη καὶ πάει σὲ μιὰ ἐρημιά. Ἐκεῖ ηὗρε ἕνα λόγγο μεγάλο, καὶ μπῆκε μέσα. Στὸ δρόμο ἀπάντησε ἕνα πηγάδι, σαράντα ὀργυὲς τοῦ βάθου. Γονάτισε στὸ στόμα τοῦ πηγαδιοῦ, ἔμπασε τὸ κεφάλι του μέσα καὶ φώναξε μὲ ὅλη του τὴ δύναμη:

— «Ὁ Βασιλιᾶς ὁ Ἀλέξαντρος ἔχει τὸ ἕνα τ' αὐτὶ σκυλίσιο καὶ τ' ἄλλο γαϊδουρίσιοοοοοο!!!»

Εἰπόντας αὐτὰ τὰ λόγια ξαλάφρωσε ἡ καρδιά του καὶ ξαπλώθηκε στὰ χορτάρια νὰ ξεκουραστῇ. Στάθηκε κάμποση ὥρα ἐκεῖ ξαπλωμένος, κι' ὕστερα ξεκίνησε πάλε γιὰ τὴν πόλη, ποῦ ἤτανε, ἀλλὰ τὴν ὥρα, ποῦ ἔφυγε ἄκουσε ἕνα μεγάλο βογγητὸ νὰ βγαίνῃ ἀπὸ τὸ πηγάδι καὶ νὰ βγαίνουν ἀπὸ μέσα τὰ ἴδια τὰ λόγια:

«Ὁ Βασιλιᾶς ὁ Ἀλέξαντρος ἔχει τὸ ἕνα τ' αὐτὶ σκυλίσιο, καὶ τ' ἄλλο γαϊδουρίσιοοοοοο!!!»

Βούλωσε τ' αὐτιά του γιὰ μὴν ἀκούσῃ καὶ γληγόρεψε τὸ περπάτημά του ὡς ποῦ ξεμάκρυνε πολὺ καὶ δὲν ἀκούονταν τίποτε πλειό.

Ὕστερα πὸ κάμποσο καιρὸ φύτρωσε στὸ πηγάδι ἐκεῖνο ἕνα ὤμορφο καλάμι[1]. Ἕνας πιστικὸς περνῶντας τὸ εἶδε καὶ τὸ λυμπίστηκε γιὰ φλογέρα. Ἔκανε πῶς ἔκανε, τῶκοψε, κι' ἔφκιασε μιὰ περιγραμμένη φλογέρα, κι' ἅμα ἄρχισε νὰ τὴ λαλᾷ τὸ πανώριο λάλημα ἔλεγε:

— «Ὁ Βασιλιᾶς ὁ Ἀλέξαντρος ἔχει τὸ ἕνα τ' αὐτὶ σκυλίσιο, καὶ τ' ἄλλο γαϊδουρίσιοοοοοο!»

[1] Σὲ καμπόσα χωριὰ ἀντὶς καλάμι λέγουν φραξυλιὰ=κουφοξυλιά.

Ξαφνίστηκε ὁ πιστικὸς μὲ τὴν ἀνθρωπινὴ φωνὴ τῆς φλογέρας. Ξαφνίστηκαν κι' οἱ συντρόφοι του, κι' ὅλοι ὅσοι ἄκουσαν τὴ φλογέρα νὰ λαλάῃ μ' ἀνθρωπινὴ φωνή.

— «Ὁ Βασιλιᾶς ὁ Ἀλέξαντρος ἔχει τὸ ἕνα τ' αὐτὶ σκυλίσιο καὶ τ' ἄλλο γαϊδουρίσιο».

Ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, κι' ἀπ' αὐτὶ σ' αὐτὶ τώμαθε τὸ πρᾶμμα ὁ κόσμος ὅλος ὅτι ὁ Βασιλιᾶς ὁ Ἀλέξαντρος ἔχει τὸ ἕνα τ' αὐτὶ σκυλίσιο, καὶ τ' ἄλλο γαϊδουρίσιο, καὶ μιὰ μέρα ἐκεῖ ποῦ ὁ Μέγας Ἀλέξαντρος κάθονταν σ' ἕνα πανηγύρι ξέγνοιαστος, ἕνας ὀχτρός του, ποῦ τοῦ ἔκανε τὸ φίλο ἄθελα, ζύγωσε κοντά του σᾶ νἄχενε τάχα νὰ τοῦ πῇ κἄτι μυστικό, καὶ τὤρριξε κατὰ γῆς τὴν περικεφαλαία. Κι' ἔτσι ὅλοι ὅσοι ἦταν στὴ μάζωξη ἐκείνη εἶδαν μὲ τὰ μάτια τους ὅπως ἔτρεχε ὁ λόγος ὅτι ὁ Βασιλιᾶς ὁ Ἀλέξαντρος εἶχε σωστὰ τὸ ἕνα τ' αὐτὶ σκυλίσιο καὶ τ' ἄλλο γαϊδουρινό, καὶ γέλασαν, κι' ὁ πανώριος Βασιλιᾶς χάθηκε πὸ τὴν ἐντροπή του, κι' ἔτρεξε νὰ κλειστῇ στὰ παλάτια του. Δὲ μποροῦσε νὰ βγάλῃ πλειὸ κεφάλι στὸν κόσμο, κι' ἀπὸ τὴ λύπη του τὴν πολλὴ ἔπεσε βαρυὰ στὸ στρῶμα. Ἔτρεξαν ὅλοι οἱ γιατροὶ νὰ τὸν γιατρέψουν, ἀλλὰ κανένα γιατρικὸ δὲν τὸν ὠφελοῦσε. Στὰ ὑστερνὰ βγῆκε καὶ μιὰ μάγισσα καὶ τοῦ εἶπε:

— «Ὅσο ποῦ φύλαγες τ' αὐτιά σου στὸ » κρυφό, πάντα ζοῦσες καὶ πάντα νικοῦσες » τὸν κόσμο, ἀλλὰ τώρα ποῦ τὰ εἶδε ὁ κό- » σμος δὲ σοῦ μένει ἄλλο γιατρικὸ παρὰ τ' » ἀθάνατο νερό, ποῦ εἶναι στ' ἀθάνατο πο- » τάμι, κι' ἄμα πιῇς τ' ἀθάνατο νερό, σα- » ράντα μέρες δρόμο δῶθε πὸ τ' ἀθάνατο » ποτάμι, καὶ τ' αὐτιά σου θὰ γείνουν ἀν- » θρωπινὰ καὶ αἰώνια θὰ ζήσῃς».

— «Καὶ ποῦ εἶναι τ' ἀθάνατο ποτάμι, » πῶχει τ' ἀθάνατο νερό;» Εἶπε ὁ Μέγας Ἀλέξαντρος στὴ γρηὰ τὴ μάγισσα.

— «Πᾶρε τὸ δρόμο κατὰ ἡλιοῦ, ποῦ εἶπε » αὐτή, κι' ἐκεῖ ποῦ θὰ σωθῇ ἡ γῆς, καὶ δὲ » θὰ εἶναι ἄλλος τόπος νὰ περδατήσῃς θὰ » βρῇς τ' ἀθάνατο ποτάμι μὲ τ' ἀθάνατο νερό. » Γέμισε ἄκριτα ἕνα βουτσέλλι νερὸ καὶ σὺ » καὶ ὅσοι ἄλλοι θὰ εἶναι μαζύ σας, καὶ γύ- » ρισε πίσω, σαράντα μέρες, χωρὶς νὰ στα- » θῇς καθόλου, κι' ἀπάνω στὲς σαράντα μιά, » πιέτε τ' ἀθάνατο νερὸ καὶ δὲ θὰ πεθάνετε » ποτὲς ὅσοι πιεῖτε».

Ἅμα ἤκουσε τὴν κουβέντα τῆς μάγισσας ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ξεκίνησε μὲ τὰ πλειὸ ἀγαπημένα του παλληκάρια, γιὰ τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου, περδατῶντας κατὰ ἡλιοῦ. Πάει-πάει-πάει. . . . τρέχοντας μέρα νύχτα τρία χρόνια, πολεμῶντας μὲ λογῆς λογιῶν ἀνθρώπους, θηριὰ καὶ στοιχειά, ὅσο ποῦ ηὗρε τὴν ἄκρη τῆς γῆς καὶ τ' ἀθάνατο ποτάμι μὲ τ' ἀθάνατο νερό. Γέμισε καὶ αὐτὸς καὶ τὰ παλληκάρια του ἀπὸ ἕνα βουτσέλλι καὶ γύρισαν, ἀλλὰ ἐκεῖ ποῦ ζύγογναν νὰ φτάσουν στὲς σαράντα μέρες ρίχτηκαν ἀπάνω τους ἕνα μιλλιούνι νυχτερίδες, ποῦ εἶχαν μιὰ πήχη μύτη καὶ μιὰ πήχη νύχια σουβλερά, ποῦ μποροῦσαν καὶ σίδερα νὰ τρυπήσουν, καὶ ἀφοῦ καταγκάβωσαν τὸ στράτεμα τρύπησαν καὶ ὅλα τὰ βουτσέλλια καὶ χύθηκε κατὰ γῆς τ' ἀθάνατο νερό, κι' ἔτσι πέθανε ὁ Μέγας Ἀλέξαντρος μὲ ὅλο του τὸ στράτεμα καὶ χάθηκε ἡ βασιλεία του.

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

κ. Κ. Μπ. Κων]πολιν. Τὸ ἄρθρον σας περὶ μουσικῆς πολὺ στοιχειῶδες, καλὸν διὰ μαθητάς· ἡ δὲ γλῶσσά του εἰς ἄκρον ἐπιτετηδευμένη. — Λόγγον, Ἐνταῦθα. Τὸ θέμα πολὺ τετριμμένον καὶ τὸ ὕφος ἄχρουν καὶ πλαδαρόν. — Δύο ἀνέκαθεν ἀναγνώστας, Πάτρας. Τότε ποῦ λέτε, ἐδίδατε 30 λεπτὰ διὰ κάθε φύλλον, ἐν ᾧ τώρα δίδετε 10, ἐπληρόνατε δὲ συνδρομὴν 15 δραχμῶν, ἐν ᾧ τώρα πληρόνετε μόνον 8—καὶ παραπονεῖσθε ἀκόμη διὰ τὸν ὄγκον; Φαίνεται ὅτι δὲν γνωρίζετε ἀπὸ λογαριασμούς. Διὰ τὰ ἄλλα τί νὰ σας εἴπωμεν; Ἂν ἡ Εἴκ. Ἑστία δὲν ἱκανοποιῇ τὰ φιλολογικά σας γοῦστα, ὑπάρχουν, δόξα τῷ Θεῷ, καὶ ἄλλα περιοδικὰ ἑλληνικά. — Μελῳδόν, Ἀρτάκην. Δύσκολον νὰ εὕρωμεν ἐκδότην τοιούτου ὅλως εἰδικοῦ καὶ πολυδαπάνου βιβλίου. Ἐν τούτοις θὰ ζητήσωμεν καὶ θὰ σας γράψωμεν. — Μαρμαίροντα Ἀστέρα. Ἐνταῦθα. Ἀστειότατον. — Ἑρημίτην, Ἐνταῦθα. Δὲν ἀνεγνώσαμεν τὸ διήγημά σας· ἀλλὰ καὶ μόνη ἡ ἐπιστολή σας θὰ ἤρκει νὰ μας πείσῃ ὅτι δικαίως ἔκριναν οἱ ἀναγνώσαντες αὐτό. Ἄνθρωπος μὲ ἀξίαν οὔτε διὰ τὸν ἑαυτόν του, οὔτε διὰ τοὺς ἄλλους θὰ ἔγραφε ποτὲ κατὰ τοιοῦτον τρόπον.—κ. Ι. Τ. Ἰατρὸν Ἐνταῦθα. Σᾶς ἀπαντᾷ ὁ ἴδιος: «Πολὺ καλὰ τὸ καταλάβατε, πῶς ἦταν τυπογραφικὸ λάθος κι' αντὶ νερσθεραπεία γράφηκε νευροθεραπεία. Τὰ θερμὰ λουτρὰ ἀδυνατοῦν τὸν ὀργανισμὸ κι' ἑπομένως καὶ τὰ νεῦρα. Τελευταῖο σύστημα εἶνε τὸ Σκωτικό, δηλαδὴ δύο πλύσες ψυχρὲς μὲ μιὰ χλιαρὴ στὸ μέσο· ἀλλὰ καὶ τὰ ψυχρὰ λουτρὰ εἶνε πολὺ συντελεστικά, ἀρκεῖ νὰ γίνουνται, κατὰ τὲς τελευταῖες παρατηρῆσες, μὲ πίεση καὶ ἀπὸ τὴν τραχηλικὴ χώρα καὶ κάτω, γιατὶ ἀλλιῶς ἡ τέτια πλύση τοῦ κεφαλιοῦ δυναμόνει τὸ νευρασθενικὸ κράνος τοῦ Σαρκώ. Ἡ ὀνομασία ἀφτή, κράνος, ἐδώθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο Σαρκὼ καὶ εἶνε πολὺ πιτυχημένη, γιατὶ δὲν εἶνε μήτε καθαρὸς κεφαλόπονος μήτε καθαρὴ ζαλάδα, ἀλλὰ μιὰ αἴσθηση ἰδιαίτερη βάρους, σὰν νὰ πιέζει τὸ κεφάλι ἕνα βαρὺ κράνος. Τὸ Sulfonal δίδεται: 0,50 centigr- pour un caché, καὶ πέρνει ὁ ἄρωστος δύο μαζὺ τὴν ὥρα τοῦ ὕπνου. Σήμερα ἡ νευροπαθολογία ξεχωρίζει γιὰ ἰδιαίτερη ἀρώστεια τὴ νευρασθένεια καὶ τὴν τοποθετεῖ στὶς νευρῶσες· τώρα, γιατὶ ἐσεῖς δὲν τὴ βρήκατε στὰ βιβλία, ποὺ διαβάζετε, δὲ θὰ πῇ, πῶς δὲν ἔχει δική της εἰκόνα!»

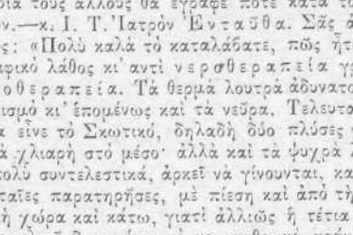

Φιλολογικά, Καλλιτεχνικά, Ἐπιστημονικά, Εἰδήσεις.

Τὴν εἰσήγησιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Ρετσιναίου δραματικοῦ Ἀγῶνος συνέταξε μὲν ὁ κ. Ἐμμ. Δ. Ροΐδης, ἀνέγνωσε δὲ ὁ κ. Γ. Στρατήγης, μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ πειραϊκοῦ Θεάτρου Ἐπιτροπῆς, προτάξας σύντομον καὶ ὡραίαν εἰσαγωγήν. Ἡ ἔκθεσις ἦτο συνοπτικὴ κρίσις περὶ ἑκάστου τῶν δραμάτων, ἄνευ τῶν συνήθων γενικοτήτων καὶ θεωριῶν. Ἐξαιρετικὴν σημασίαν ἔχει μόνον ἡ ἑξῆς φράσις περὶ τῆς γλώσσης τοῦ «Παιδομαζώματος»: «Τὸ ἔργον τοῦτο εἶνε τὸ μόνον ἐκ τῶν ὑποβληθέντων τὸ δυνάμενον ν' ἀναγνωσθῇ ἀκόπως καὶ εὐχαρίστως ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους. Εἰς τοῦτο συντελεῖ κατὰ πολὺ καὶ ἡ ὁμαλότης τῆς γλώσσης, τῆς ἀκραιφνῶς μὲν δημοτικῆς ἀλλὰ καὶ τελείως ἀπηλλαγμένης ἀπὸ παντὸς δυσχεραίνοντος τὴν κατάληψιν ἢ πικραίνοντος τὴν ἀκοὴν ἰδιωτισμοῦ. Ἡ τοιαύτη γλῶσσα δύναται ν' ἀντιταχθῇ ὡς ἀκαταμάχητον ἐπιχείρημα εἰς τοὺς τολμῶντας νὰ ἰσχυρισθῶσιν ὅτι δὲν ὑπάρχει μία ζωντανὴ καὶ κοινὴ εἰς πάντας τοὺς Ἕλληνας γλῶσσα, ἀλλὰ μόνον ἀνεπαρκεῖς πρὸς κοινὴν συνεννόησιν διάλεκτοι τοπικαί».

Εἰς τὴν καθημερινὴν «Ἑστίαν» ἐδημοσιεύθη ἀνωνύμως μακρὰ κρίσις περὶ τοῦ νέου βιβλίου τοῦ κ. Ψυχάρη Autour de la Grèce. Ἐκ τοῦ ἀξιαναγνώστου τούτου ἄρθρου ἀποσπῶμεν τὸν ἐπίλογον: «Τὸ νέον βιβλίον τοῦ κ. Ψυχάρη, πλὴν τῆς αὐτοτελοῦς ἀξίας του, παρέχει πολύτιμον ἐκδούλευσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, μεθ' ὅλας τὰς πικρὰς περὶ αὐτῆς ἀληθείας — ἤ καὶ πλάνας - τὰς ἐδῶ κ' ἐκεῖ τυχὸν κατεσπαρμένας· ἐνθυμίζει εἰς τοὺς ἀδίκως τοῦτο λησμονοῦντας ὅτι ἡ Ἑλλὰς ζῇ καὶ ἄλλην ζωὴν ἀπείρως εὐγενεστέραν—καὶ σπουδαιοτέραν — ἀπὸ τὸν βίον τῶν πολιτικῶν διενέξεων, καὶ στρέφει τὴν προσοχὴν πρὸς ταύτην κατὰ τρόπον ὅλως διάφορον τῆς προσοχῆς τῆς προκαλουμένης ὑπὸ τῶν δανειστῶν της καὶ τῶν χρηματιστῶν. Μόνον τὸ πεῖσμα καὶ ἡ πρόληψις δύνανται ν' ἀντιπαρέρχωνται περιφρονητικῶς πρὸ τοιούτων σελίδων. Ὅπως ἀφ' ἑτέρου μόνον οἱ ἐπιπόλαιοι δύνανται νὰ χάφτουν ἀδασανίστως καὶ ἀνεπιφυλάκτως, ὅλα ὅσα εὑρίσκουν μέσα εἰς αὐτάς. Ὁ νοῦς ἐκλέγει. Κάποια πνεύματα, ὡς τὸ τοῦ κ. Ψυχάρη, ὁμοιάζουν πρὸς κάποια δένδρα πολυμερῆ καὶ ποικίλως χρήσιμα· ἕκαστος παραλαμβάνει ἐξ αὐτῶν καὶ χρησιμοποιεῖ ὅ,τι χρειάζεται· τῶν ἀποτελούντων αὐτὰ στοιχείων ἡ σημασία καὶ ἡ ἐνέργεια διαφοροτρόπως βαθμολογεῖται. Ἀλλὰ τοῦ πολυμεροῦς δένδρου τὸ κάλλος δὲν καταμερίζεται· εἶνε ἓν, καὶ πάντες ἀγαποῦν καὶ σέβονται τὸ δένδρον ἀλάκληρον».

Ὑπὸ τὸν κ. Δ. Κοτοπούλην θίασος ἔκαμεν ἔναρξιν τῶν παραστάσεών του τὸ π. Σάββατον εἰς τὸ «Ἀθήναιον» διὰ τῆς «Καβαλερίας Ρουστικάνας» ἐξελληνισθείσης «Ἀγροτικὸς Ἱπποτισμός». Εἰς τὴν ὑπόκρισιν διεκρίθη ὡς Σαντούσσα ἡ κυρία Μ. Κωνσταντινοπούλου, εἰς δὲ τὸ ᾆσμα ὁ νεαρὸς καὶ εὔελπις ὀξύφωνος κ. Ὀλυμπίδης.

Τὴν π. Δευτέραν ἐγένετο ἡ ἐκλογὴ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς. Τοιοῦτος ἐξελέγη ὁ κ. Ἀλ. Ζαΐμης, δηλιγιαννικὸς διὰ ψήφων 148. Ὁ ὑποψήφιος τῆς ἀντιπολιτεύσεως κ. Αὐγερινὸς ἔλαβε 41 ψήφους, εὑρέθη δὲ καὶ μία λευκή.

Ὑπὸ τὸν κ. Ν. Δεληγιάννην Κυβέρνησις παρῃτήθη. Τὸ νέον ὑπουργεῖον, ὑπὸ τὸν κ. Θ. Δηλιγιάννην ἐσχηματίσθη ὡς ἑξῆς: Θ. Δηλιγιάννης πρωθυπουργός, ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, Κ. Μαυρομιχάλης ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, Λ. Σκουζὲς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, Φ. Βάρδογλης ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, Ν. Σμόλεντς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Ν. Λεβίδης ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, Δ. Πετρίδης ἐπὶ τῆς Παιδείας.

Η ΦΙΛΟΚΑΛΟΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗ

ΕΙΝΕ ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΡΓΟΧΕΙΡΩΝ

Φιλολογία

ΓΕΝΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΕΥΘ. ΠΟΛΙΤΑΚΗ

41 Ὁδὸς Σταδίου 41

Ἀντικρὺ τοῦ Ἀρσακείου

Διδακτικὰ κλπ. Παιγνίδια

Τὸ **Γενικὸν Βιβλιοπωλεῖον** ἔχει τοῦτο τὸ ἐξαιρετικόν: ὅτι δύναταί τις νὰ προμηθευθῇ δι' αὐτοῦ *εἰς ἃς τιμὰς καὶ παρὰ τοῖς ἐκδόταις αὐτῶν* οἱονδήποτε σύγγραμμα παντὸς κλάδου καὶ πάσης ἐπιστήμης. Τὸ Γενικὸν Βιβλιοπωλεῖον πωλεῖ φυλλάδια τῆς Εἰκονογραφημένης Ἑστίας καὶ παρέχει πᾶσαν πληροφορίαν ἀφορῶσαν τὸ περιοδικὸν ἡμῶν.

Ἐπιστῆμαι

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1895—361.